

**BANK SPÓŁDZIELCZY W JANOWIE LUBELSKIM
GRUPA BPS**

**Informacje podlegające ujawnieniu
Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim
na dzień 31.12.2017 roku**

Janów Lubelski, 8 czerwiec 2018 roku

Spis treści

1. Informacje ogólne o Banku	3.
2. Informacje o celach, strategiach i zasadach zarządzania ryzykiem w Banku	4.
3. Zakres stosowania konsolidacji ostrożnościowej.....	9.
4. Fundusze własne	10.
5. Wymogi kapitałowe	12.
6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta.....	13.
7. Bufory kapitałowe	14.
8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego.....	14.
9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	14.
10. Aktywa wolne od obciążeń	16.
11. Korzystanie z ECAI	16.
12. Ekspozycja na ryzyko rynkowe.....	16.
13. Ryzyko płynności	16.
14. Ryzyko operacyjne	17.
15. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym.....	18.
16. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	19.
17. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne	20.
18. Polityka w zakresie wynagrodzeń	20.
19. Dźwignia Finansowa	22.

Zgodnie z przyjętymi w Banku Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych oraz wymogami nadzorczymi, Zarząd Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim realizując standard transparentnej instytucji finansowej przedkłada wszystkim zainteresowanym uczestnikom rynku niniejszą informację.

Niniejszy dokument stanowi realizację Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, (zwanego dalej Rozporządzeniem CRR), innych rozporządzeń wykonawczych Komisji (UE) ustanawiających wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji, jak również Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim, udostępnionej na stronie internetowej Banku www.bsjl.pl.

W niniejszym dokumencie zwanym dalej „Informacją”, Bank zgodnie z wymogami określonymi w Rozporządzeniu CRR dokonuje ujawnienia informacji o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczących profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji podlegających ujawnieniu zgodnie z art. 431-455 Rozporządzenia CRR, według stanu na dzień 31 grudnia 2017 r.

1. Informacje ogólne o Banku

Bank Spółdzielczy w Janowie Lubelskim, adres siedziby: ul. Jana Zamoyskiego 53A, 23-300 Janów Lubelski, którego akta rejestrowe przechowuje Sąd Rejonowy Lublin-Wschód w Lublinie z siedzibą w Świdniku VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, wpisany do rejestru przedsiębiorców pod numerem KRS: 0000133796, NIP: 8621004949, prowadzi swą działalność od 1927 roku.

Bank jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających (Dz. U. Nr 119, poz. 1252 z późn. zm.), ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 z późn. zm.), ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. Nr 188, poz. 1848 z późn. zm.), innych ustaw oraz na podstawie Statutu Banku.

Siedzibą Banku jest miasto Janów Lubelski. Bank działa na obszarze powiatów: janowskiego, kraśnickiego, biłgorajskiego, lubelskiego, stalowowolskiego i nizańskiego. Swą działalność Bank prowadzi na rzecz osób fizycznych, zamieszkujących lub prowadzących przedsiębiorstwo na terenie działania Banku, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej, jeżeli posiadają zdolność prawną, mającymi siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku.

Bank zrzeszony jest w Banku Polskiej Spółdzielczości SA w Warszawie.

Bank jest uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej Zrzeszenia BPS, którego celem funkcjonowania jest zapewnienie płynności i wypłacalności każdego jego uczestnika na zasadach określonych w Umowie Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Bank stosuje Polskie Standardy Rachunkowości.

Informacje podlegające ujawnieniu w myśl Międzynarodowych Standardów Rachunkowości nie dotyczą Banku.

Wszelkie dane liczbowe zostały wyrażone w tysiącach złotych.

Podstawa sporządzenia informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej.

Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim.

Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma),
- 2) Ustawie Prawo bankowe (art. 111 oraz 111a),
- 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (§ 31),
- 4) Statucie Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim.

Niniejszą informację sporządzono na podstawie obowiązujących w Banku procedur wewnętrznych:

1) „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim dotyczącej adekwatności kapitałowej”, wprowadzonej Uchwałą Zarządu nr.28/05/2015 z dnia 28.05.2015 r., zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej Nr 4/06/2015 z dnia 10.06.2015 r.

2) „Instrukcja sporządzania informacji dotyczącej adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu w Banku Spółdzielczym w Janowie Lubelskim” .

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) nieistotne – informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- 2) zastrzeżone lub poufne – Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.

W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym jest podawana w odpowiedniej części niniejszej Informacji.

Bank informuje, że niniejsza informacja z zastrzeżeniem informacji na temat ogólnego profilu ryzyka została określona w informacji dodatkowej do Sprawozdania finansowego, obejmuje cały zakres ujawnianych informacji, określonych w części ósmej Rozporządzenia CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 Rozporządzenia CRR.

Niniejszy raport w pełni spełnia wymagania dyscypliny rynkowej.

2. Informacje o celach, strategiach i zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

W Banku funkcjonuje zorganizowany proces zarządzania ryzykiem, w którym uczestniczą organy Banku, wyznaczone zespoły, komitety, komórki organizacyjne oraz pracownicy.

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Na proces zarządzania ryzykiem bankowym składają się następujące czynności:

- identyfikacja ryzyka polegająca na określeniu źródeł ryzyka, zarówno aktualnych, jak i potencjalnych, które wynikają z bieżącej i planowanej działalności Banku,
- pomiar ryzyka,
- zarządzanie ryzykiem polegające na podejmowaniu decyzji dotyczących akceptowanego poziomu ryzyka, planowaniu działań, wydawaniu rekomendacji i zaleceń, tworzeniu procedur i narzędzi wspomagających,

- monitorowanie polegające na stałym nadzorowaniu poziomu ryzyka w oparciu o przyjęte metody pomiaru ryzyka,
- raportowanie obejmujące cykliczne informowanie Kierownictwa o skali narażenia na ryzyko i podjętych działaniach.

Proces zarządzania ryzykiem jest realizowany w trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony:

1) pierwsza linia obrony (zarządzanie ryzykiem na pierwszym poziomie) - którą stanowi bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi;

2) druga linia obrony (zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie) - którą stanowi działanie funkcji kontroli ryzyka mającej za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w Banku;

3) trzecia linia obrony, którą stanowi audyt wewnętrzny.

W celu utrzymania poziomu występującego ryzyka w akceptowanych granicach, determinowanych strategią działania w Banku prowadzony jest proces *identyfikacji, pomiaru i szacowania, monitorowania i raportowania oraz limitowania, zastosowania mechanizmów kontrolnych i ograniczających ryzyko*.

Na proces zarządzania ryzykiem składają się następujące elementy :

1) identyfikacja ryzyka – polega na rozpoznaniu aktualnych i potencjalnych źródeł zagrożeń związanych z ryzykiem oraz oszacowaniu wielkości potencjalnego wpływu danego rodzaju ryzyka na sytuację finansową Banku. W ramach identyfikacji ryzyka określone są te rodzaje ryzyka, które uznawane są za istotne w działalności Banku, a także sporządza się prognozy i plany uwzględniające przewidywany poziom ryzyka;

2) pomiar ryzyka – pomiar ryzyka obejmuje definiowanie miar ryzyka adekwatnych do rodzaju, istotności ryzyka i dostępności danych oraz dokonanie kwantyfikacji ryzyka za pomocą zdefiniowanych miar;

3) szacowanie ryzyka - polega na określeniu siły wpływu lub zakresu ryzyka z punktu widzenia realizacji celów zarządzania ryzykiem. W ramach pomiaru ryzyka przeprowadza się testy warunków skrajnych na podstawie założeń zapewniających rzetelną ocenę ryzyka,

4) monitorowanie ryzyka – polega na monitorowaniu odchylenia realizacji od prognoz lub założonych punktów odniesienia (np. limitów, wartości progowych, planów, pomiarów z poprzedniego okresu, wydanych rekomendacji i zaleceń). Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością adekwatną do istotności danego rodzaju ryzyka oraz jego zmienności,

5) raportowanie ryzyka – polegające na cyklicznym informowaniu organów Banku o wynikach pomiaru ryzyka, podjętych działaniach i rekomendacjach działań. Zakres, częstotliwość oraz forma raportowania są dostosowane do szczebla zarządczego odbiorców,

6) limitowanie ryzyka - ma na celu dywersyfikację oraz ograniczenie ryzyka w Banku i polega na określeniu wartości progowych, które odzwierciedlają poziom akceptowanego przez Bank ryzyka, wysokość limitów jest dostosowana do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku (apetyt na ryzyko),

7) stosowanie mechanizmów kontrolnych i ograniczających ryzyko – polega w szczególności na wydawaniu przepisów wewnętrznych, określaniu poziomu tolerancji na ryzyko poprzez ustalanie wysokości limitów i wartości progowych, wydawanie zaleceń, podejmowanie decyzji o wykorzystywaniu narzędzi wspierających zarządzanie ryzykiem. Celem podejmowania działań zarządczych jest kształtowanie procesu zarządzania ryzykiem oraz ograniczanie poziomu ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem, w szczególności częstotliwość pomiaru, monitorowania i raportowania danego rodzaju ryzyka, jest odpowiedni do skali działalności oraz do istotności, skali i złożoności danego ryzyka.

Z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności najbardziej znaczącym rodzajem ryzyka w Banku jest ryzyko kredytowe oraz jego pochodne tj. ryzyko koncentracji zaangażowań, ryzyko ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych. Jednocześnie Bank identyfikuje w działalności następujące rodzaje ryzyka: ryzyko rynkowe (ryzyko walutowe), ryzyko operacyjne (w tym ryzyko braku zgodności), ryzyko stopy procentowej, ryzyko płynności, ryzyko wyniku finansowego, ryzyko kapitałowe, ryzyko rezydualne, ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej, ryzyko modeli, ryzyko utraty reputacji, inne ryzyka uznane przez Bank za istotne, zgodnie z odrębnymi regulacjami w zakresie oceny adekwatności kapitałowej Banku.

Do podstawowych ryzyk, które podlegają szczególnemu nadzorowi, zalicza się : ryzyko kredytowe, w tym koncentracji, ryzyko walutowe, ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, ryzyko płynności oraz ryzyko braku zgodności, które opisano poniżej.

Ryzyko kredytowe

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem jakości i ilości portfela kredytowego, cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych. Zwiększenie bezpieczeństwa działalności kredytowej Bank planuje osiągnąć poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego klienta oraz całego portfela kredytowego Banku. W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji zaangażowań, ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ryzykiem rezydualnym. W procesie zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz detalicznych ekspozycji kredytowych, Bank realizuje zasady określone w Rekomendacji S oraz w Rekomendacji T Komisji Nadzoru Finansowego.

Ryzyko kredytowe rozpatrywane jest w dwóch aspektach tj. ryzyka pojedynczej transakcji i ryzyka łącznego portfela kredytowego. Ryzyko pojedynczej transakcji zależy od wysokości możliwej straty i prawdopodobieństwa jej wystąpienia. Ryzyko łączne portfela kredytowego zależy od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi kredytami lub kredytobiorcami. Im mniejsza jest wzajemna zależność tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacalność innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na badaniu wiarygodności i zdolności kredytowej przed udzieleniem kredytu oraz prawidłowym zabezpieczeniu ekspozycji kredytowej, bieżącym monitoringu kredytowym, dokonywaniu okresowych przeglądów ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw celowych, prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad trudnymi kredytami i kontroli działalności kredytowej. Stosowane w Banku metodyki oceny zdolności kredytowej określają regulaminy, instrukcje oraz

inne regulacje kredytowe, zapewniające standaryzację świadczonych usług oraz ograniczające ryzyko kredytowe.

Ważnym elementem procesu ograniczania ryzyka kredytowego są prawne zabezpieczenia wierzytelności. W Banku prowadzony jest systematyczny monitoring sytuacji ekonomicznej kredytobiorców oraz zabezpieczeń. Przyjęte zabezpieczenia ekspozycji kredytowych podlegają cyklicznemu monitoringowi, którego zadaniem jest wczesna identyfikacja sygnałów ostrzegawczych, umożliwiająca podjęcie skutecznych działań ograniczających ryzyko kredytowe oraz gwarantujących uzyskanie planowanych przychodów z ekspozycji kredytowej. W przypadku zabezpieczenia w postaci hipoteki monitorowana jest wartość rynkowa nieruchomości.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego portfelowego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą dywersyfikacji oraz monitorowania i raportowania ryzyka, badania i monitorowania jakości portfela oraz adekwatności dokonanych odpisów i wielkości tworzonych rezerw celowych na należności zagrożone, a także realizacji przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na: organizacji bezpiecznych systemów podejmowania decyzji kredytowych, prawidłowym przepływie informacji, odpowiednim doborze i szkoleniu kadr, nadzorze nad działalnością kredytową.

Do pomiaru ryzyka kredytowego Bank wykorzystuje szereg wskaźników obrazujących badane obszary i umożliwiających analizę i ocenę trendów/kierunków zmian poziomu, dynamiki i struktury oraz jakości portfela kredytowego.

W celu dywersyfikacji ryzyka kredytowego Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności prowadzonej działalności limity wewnętrzne ograniczające jego poziom m.in. w ujęciu branżowym, geograficznym, stosowanych zabezpieczeń, produktowym, zaangażowania wobec jednego kredytobiorcy, grupy powiązanej kapitałowo lub organizacyjnie itp. W ramach systemu raportowania badany jest stopień wykorzystania limitów wewnętrznych. W oparciu o przeprowadzane analizy sporządzane są raporty, na podstawie których określana jest skala ryzyka koncentracji portfela kredytowego i ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych. Dodatkowo sporządzane są informacje z koncentracji dużych zaangażowań i zaangażowań kapitałowych oraz sporządzane są raporty z ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, a w rocznych raporty z ryzyka rezydualnego.

W przypadku, gdy ryzyko występujące w portfelu kredytowym okazuje się nieakceptowane Bank podejmuje następujące działania obejmujące w szczególności:

- ograniczanie kwot zaangażowania poprzez wprowadzenie ostrzejszych limitów na kredyty udzielane określonym kredytobiorcom, na duże zaangażowania kredytowe lub na pewne rodzaje kredytów o wysokim stopniu ryzyka,
- ograniczanie skali całej akcji kredytowej Banku lub w odniesieniu do wybranych Oddziałów Banku,
- zwiększanie poziomu zabezpieczeń,
- restrukturyzowanie zadłużenia,
- doskonalenie standardów kredytowych i systemu kontroli wewnętrznej oraz opracowanie odpowiednich procedur wewnętrznych,
- podejmowanie innych zindywidualizowanych działań, zależnych od skali i rodzaju stwierdzonego zagrożenia.

W przypadku zidentyfikowania, występowania i nasilenia się niekorzystnych zjawisk oraz tendencji, a także istotnego niedotrzymania poziomu wewnętrznych limitów ostrożnościowych Bank podejmuje określone wewnętrznymi procedurami działania awaryjne.

Celem zarządzania ryzykiem koncentracji jest :

- zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji portfela aktywów, pozwalającej zredukować ryzyko kredytowe związane z niewypłacalnością podmiotów charakteryzującym się podobnym profilem działania (branża) lub wielkości ekspozycji,
- przestrzeganie limitów zewnętrznych określonych w Prawie bankowym,
- zapewnienie odpowiedniej dywersyfikacji zabezpieczeń, pozwalającej zredukować ryzyko zmian rynkowych wartości przyjętych zabezpieczeń kredytowych,
- utrzymanie koncentracji zgodnej z założonym apetytem na ryzyko.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity zaangażowania zgodnie z

Rozporządzeniem CRR i ustawą Prawo bankowe, w szczególności w odniesieniu do pojedynczego klienta lub grupy klientów powiązanych.

Adekwatność kapitałowa

Zgodnie z Art. 128 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo bankowe, Bank jest zobowiązany utrzymywać sumę funduszy własnych i dodatkowych pozycji bilansu Banku określonych przez Komisję Nadzoru Finansowego na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- kapitał regulacyjny,
- kapitał wewnętrzny

stanowiąca maksymalnie 92% kapitału Banku.

Szacowanie kapitału wewnętrznego przebiega w trzech etapach:

- Etap I – za punkt wyjścia przyjmowany jest kapitał regulacyjny (wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyk Filaru I NUK),
- Etap II – ocenia się, czy minimalny wymóg kapitałowy jest adekwatny do aktualnego narażenia Banku na ryzyko dla uznanych za istotne ryzyk Filaru I NUK,
- Etap III – szacuje się kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych ryzyk Filaru II NUK.

Poza ryzykiem kredytowym oraz pozostałymi ryzykami zidentyfikowanymi w regulacjach Komisji Nadzoru Finansowego i służącymi do obliczenia współczynnika wypłacalności, w celu oszacowania kapitału wewnętrznego zidentyfikowano dodatkowe ryzyka, tak zwane ryzyka II filaru. Za istotne uznano ryzyka:

- koncentracji zaangażowań:
  - dużych zaangażowań,
  - w sektor gospodarki,
  - przyjętych form zabezpieczeń,
  - w jednorodny instrument finansowy,
- stopy procentowej w księdze bankowej, w tym:
  - niedopasowania terminów przeszacowania,
  - bazowe,
  - krzywej dochodowości,
  - opcji klienta,
- płynności,
- wyniku finansowego.

Ryzyko płynności i ryzyko finansowania

Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania w Banku odbywa się zgodnie z przepisami prawnymi i regulacjami nadzorczymi. Przyjęte zasady dotyczące zarządzania ryzykiem płynności są zgodne z Rekomendacją P dotyczącą zarządzania płynnością finansową banków, z postanowieniami Ustawy Prawo bankowe dotyczącymi płynności finansowej banku oraz Uchwałą Nr 386/2008 KNF z dnia 17 grudnia 2008 r. z późn. zm. w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności, a także Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wymogu pokrycia wpływów netto dla instytucji kredytowych.

Ryzyko płynności i ryzyko finansowania definiowane jest jako zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowanych strat realizacji zobowiązań. Głównym założeniem podejmowanych działań Banku jest utrzymanie odpowiedniej pozycji płynności odpowiadającej obecnym lub potencjalnym zapotrzebowaniom na środki ze strony klientów przy jednoczesnym spełnieniu obowiązujących Bank regulacyjnych norm płynności.

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie jego płynności płatniczej, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych głównie poprzez angażowanie nadwyżek środków w lokaty terminowe w banku zreszającym lub krótkoterminowe dłużne papiery wartościowe. Zarządzanie płynnością ma na celu dostosowanie utrzymywanego poziomu aktywów płynnych do rodzaju i rozmiarów prowadzonej działalności oraz zapewnienie posiadania i/lub łatwego dostępu do dostatecznej ilości środków finansowych, na poziomie zapewniającym pokrycie aktualnego lub potencjalnego zapotrzebowania na te środki ze strony klientów Banku. W realizacji tego celu za szczególnie istotne uznaje się dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych, w tym w szczególności nadzorczych norm płynności oraz wskaźnika LCR. Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań umożliwiających ich przetrwanie, takich jak plany awaryjne. Tak przyjęty cel sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości. W związku z powyższym zarządzanie ryzykiem płynności poprzez kształtowanie struktury bilansu i zobowiązań pozabilansowych ma na celu zapewnić stałą zdolność do regulowania zobowiązań, uwzględniającą charakter prowadzonej działalności oraz mogące się pojawić potrzeby w wyniku zmian na rynku pieniężnym lub zachowań klientów. Bank poprzez stabilne i bezpieczne zarządzanie ryzykiem płynności dąży jednocześnie do utrzymania równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności biznesowej a poziomem generowanego przez nią ryzyka. Bank zarządza ryzykiem płynności w sposób systemowy i bieżący odpowiednio poprzez szereg działań zmierzających do realizacji celu nadrzędnego oraz poprzez zorganizowany proces gromadzenia, udostępniania, analizy danych dotyczących identyfikacji przedmiotowego ryzyka i ograniczania jego rozmiarów. Polityka zarządzania ryzykiem płynności ma charakter całościowy i skonsolidowany, co oznacza uwzględnienie wszystkich istotnych dla Banku rodzajów ryzyka i zależności między nimi, jak i objęcie procesem zarządzania wszystkich jednostek organizacyjnych Banku. W procesie zarządzania płynnością finansową Banku istotne jest skorelowanie akcji kredytowej ze stabilnym wzrostem bazy depozytowej. Rozwój akcji kredytowej uzależniony jest bowiem ściśle od poziomu stabilnej bazy depozytowej w Banku.

Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (operacyjna działalność rynkowa) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka. Za dokonywanie transakcji związanych z zabezpieczeniem płynności, w tym zabezpieczenie środków w zakresie płynności śróddziennej i alokowanie nadwyżek odpowiada Główny księgowy. Funkcja monitorowania, pomiaru i analizy ryzyka płynności, kontroli przestrzegania limitów, propozycji zmian ich wartości, analizy limitów wewnętrznych pod kątem ich wpływu na bezpieczeństwo Banku oraz zgodności przyjętych limitów z poziomem ryzyka akceptowalnym przez Radę Nadzorczą przypisana jest do Zespołu ryzyk i analiz. Prezes Zarządu pełni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem płynności, w tym nad realizacją polityki zarządzania ryzykiem płynności.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem płynności Bank prowadzi monitoring i pomiar płynności finansowej zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie regulacjami i z uwzględnieniem specyfiki działalności poprzez:

- 1) codzienną analizę wpływów i wypływów środków z rachunku bieżącego w Banku BPS SA, umożliwiającą efektywne wykorzystanie dostępnych środków,
- 2) codzienne monitorowanie poziomu aktywów płynnych oraz stopnia wykorzystania obowiązujących w tym zakresie limitów,
- 3) analizę luki płynności, z uwzględnieniem wskaźników płynności w wybranych terminach zapadalności/wymagalności, w okresach miesięcznych,
- 4) wyznaczanie osadu we wkładach,
- 5) kontrolę przestrzegania limitów stanów gotówki w kasach Banku, w ramach potrzeb, dokonując zasileń, bądź odprowadzeń nadmiaru gotówki,
- 6) analizę stopnia zrywalności i odnawialności depozytów terminowych,
- 7) analizę wskaźników określających stabilność bazy depozytowej, zabezpieczenie płynności, finansowanie aktywów, limity płynności w odniesieniu do portfela kredytowego,
- 8) analizę scenariuszy sytuacji kryzysowych,
- 9) testy warunków skrajnych.

Ryzyko stopy procentowej

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej w Banku odbywa się zgodnie z Rekomendacją G, dotyczącą zarządzania ryzykiem stopy procentowej w bankach. Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz jego kapitału na niekorzystny wpływ zmian stóp procentowych.

Przez ryzyko stopy procentowej rozumie się możliwy negatywny wpływ zmian stóp procentowych na dochody oraz w konsekwencji na zmianę poziomu funduszy własnych Banku. W ramach ryzyka stopy procentowej, Bank wyróżnia:

- Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej – ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych. Ryzyko to w Banku związane jest z:

- ryzykiem przeszacowania,
- ryzykiem bazowym,

Bank może badać również ryzyko opcji klienta oraz ryzyko krzywej dochodowości mimo braku prowadzenia działalności spekulacyjnej oraz produktów typu opcja.

Celem strategicznym polityki Banku w odniesieniu do ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja ryzyka związanego z możliwością wystąpienia niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych i negatywnym wpływem tych zmian na wynik finansowy Banku.

Ponadto celem jest zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów. W konsekwencji ma to utrzymać zdolność do wywiązywania się w sposób optymalny z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych, jak i pozabilansowych, przy zapewnieniu pożądanego wyniku finansowego oraz realnej wartości posiadanych kapitałów (funduszy własnych).

Strategia Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej oparta jest między innymi na następujących zasadach:

- do pomiaru ryzyka stopy procentowej Bank stosuje metodę luki stopy procentowej,
  - do oceny tego ryzyka Bank może dodatkowo wykorzystywać badania symulacyjne wpływu zmian stóp procentowych na przychody odsetkowe, zmiany w kosztach odsetkowych i w konsekwencji zmiany w wyniku z tytułu odsetek,
  - zarządzanie ryzykiem stopy procentowej koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem bazowym oraz kontroli ryzyka opcji klienta,
- Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez stosowanie systemu limitów i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów.

Pomiar ryzyka odbywa się w cyklach miesięcznych i jest prezentowany na posiedzeniach Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz na posiedzeniach Zarządu Banku, a w cyklach kwartalnych jest prezentowany na posiedzeniach Rady Nadzorczej.

Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne to ryzyko poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest utrzymanie narażenia Banku na ryzyko operacyjne na akceptowanym przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku, bezpiecznym dla działania i rozwoju Banku poziomie oraz ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także poprzez wdrożenie skutecznego systemu monitorowania i kontroli wewnętrznej.

Podstawy funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym wyznaczają:

1. Strategia w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w której określono najistotniejsze cele zarządzania ryzykiem operacyjnym.
2. Zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym.

W procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza – sprawuje nadzór nad strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku oraz prawidłowością funkcjonowania procesu zarządzania tym ryzykiem
2. Zarząd Banku – zapewnia zasoby niezbędne do prawidłowej realizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym (organizację struktury, etaty, narzędzia informatyczne) oraz przyjmuje strategię i politykę zarządzania ryzykiem operacyjnym Banku, a także dokonuje oceny poziomu ryzyka operacyjnego.

3. Zespół Ryzyk i Analiz – sporządza analizy dotyczące narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka.
4. Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami oraz ryzykiem występującym w działalności bankowej – opiniuje projekty aktów normatywnych odnoszących się do zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz materiały informacyjne na temat ryzyka operacyjnego Banku przekazywane Zarządowi.
5. Jednostki i komórki organizacyjne Banku – uczestniczą w procesie ewidencjonowania danych dotyczących zdarzeń operacyjnych.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, monitorowanie, raportowanie oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły. Poziom ryzyka operacyjnego jest monitorowany we wszystkich obszarach działania Banku charakteryzujących się wysoką podatnością na ryzyko. System raportowania poziomu ryzyka operacyjnego obejmuje informację kwartalną dla Zarządu i Rady Nadzorczej Banku na temat narażenia Banku na ryzyko operacyjne.

Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności rozumiane jest jako ryzyko poniesienia sankcji prawnych, powstania strat finansowych bądź utraty reputacji lub wiarygodności wskutek niezastosowania się Banku, pracowników Banku lub podmiotów działających w jego imieniu do przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, w tym norm etycznych. Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności swoim przedmiotem obejmuje: zgodność aktów normatywnych Banku z regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi, przestrzeganie przez pracowników Banku przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych, przestrzeganie przepisów dotyczących przeciwdziałaniu praniu pieniędzy, zapewnienie ochrony danych osobowych i innych istotnych danych przechowywanych w Banku, przestrzeganie przez pracowników ustalonych przez Bank standardów etycznych.

Celem bezpośrednim zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczenie strat finansowych i niefinansowych, spowodowanych brakiem zgodności przepisów wewnętrznych Banku z regulacjami zewnętrznymi, nieprzestrzeganiem wewnętrznych regulacji bankowych oraz standardów postępowania przyjętych przez Bank. Celem pośrednim jest ograniczanie występowania ryzyka prawnego oraz ryzyka operacyjnego, stanowiących źródło ryzyka braku zgodności, a także budowanie korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów i przyjętych standardów postępowania.

Organizacja zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje dwa poziomy:

- 1) poziom strategiczny – obejmujący działania Zarządu i Rady Nadzorczej zmierzające do ustanowienia norm, polityk, przepisów wewnętrznych Banku, a także ustanowienie i monitorowanie skuteczności działania Zespołu ds. zgodności i Kontroli Wewnętrznej, a także innych komórek, których zadaniem jest działanie na rzecz legalności przejrzystości i wiarygodności,
- 2) poziom operacyjny – obejmujący działania każdego pracownika na każdym szczeblu organizacyjnym Banku, opierające się na świadomości przyjętych wartości przestrzeganiu zdefiniowanych przez Zarząd zasad legalności, przejrzystości i wiarygodności działania wpisanych w regulacje wewnętrzne Banku.

Dla realizacji powyższych celów Bank wprowadził zasady umożliwiające identyfikację, pomiar i szacowanie, raportowanie, monitorowanie oraz kontrolowanie ryzyka, na które może być narażony Bank w wyniku nieprzestrzegania wewnętrznych lub zewnętrznych regulacji z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.

Identyfikacja i ocena ryzyka obejmuje: zagrożenia historyczne i zagrożenia hipotetyczne.

W ramach działań zabezpieczających oraz w celu redukcji ryzyka braku zgodności Zarząd Banku wprowadził Politykę w zakresie przeciwdziałania konfliktowi interesu w Banku Spółdzielczym w Janowie Lubelskim.

Mechanizmami ograniczania ryzyka braku zgodności, jakie Bank stosuje są: zapobieganie konfliktowi interesu i ryzyku powiązań personalnych, poprzez odpowiednie kształtowanie struktury organizacyjnej Banku, podział zadań i wprowadzenie odpowiednich zasad podejmowania decyzji, sprawowanie kontroli wewnętrznej (funkcjonalnej), nadzór kierowniczy i obowiązek zdecydowanej reakcji kadry kierowniczej w przypadku stwierdzenia zachowania pracowników niezgodnego z przyjętymi w Banku zasadami postępowania, korzystanie z pomocy Banku Zrzeszającego lub z wzorców opracowanych i przyjętych przez Zrzeszenie, przy opracowaniu regulacji wewnętrznych, wzorów umów i dokumentacji zewnętrznej, współpraca z Radcą Prawnym w zakresie opiniowania wzorów umów dotyczących czynności innych niż bankowe, a także świadczenia innej pomocy prawnej przez Radcę - w tym wprowadzanych lub zawieranych wzorów umów, dokonywanie cyklicznych przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych w zakresie zgodności z przepisami prawa, rekomendacjami nadzorczymi, normami i przyjętymi zasadami, tworzenie rezerw na pokrycie rezultatów niekorzystnego dla Banku rozstrzygnięcia spraw sądowych, unikanie ryzyka reputacji, poprzez odpowiednią politykę związaną z klientami i transakcjami (np. unikanie kontrahentów, z którymi bank nie zamierza podejmować współpracy, np. z krajów o niejasnej sytuacji prawno-politycznej, z którymi współpraca może być obciążona ryzykiem utraty reputacji, wykorzystywanie istniejących list podmiotów podejrzewanych o wspieranie terroryzmu, objętych sankcjami itp., czy których działalność może być sprzeczna z powszechnie obowiązującymi przepisami), przestrzeganie przez pracowników Banku obowiązujących regulacji wewnętrznych i przepisów prawa oraz ustalonych przez Bank standardów etycznych i dobrych praktyk, przestrzeganie przez Bank zaleceń organów nadzorczych, szkolenia Kadry kierowniczej i pracowników dotyczące spełniania wymagań legalności i zasad etycznego działania Banku.

W celu monitorowania realizacji celów w zakresie ryzyka braku zgodności Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza raz w roku otrzymują raporty dotyczące poziomu ryzyka braku zgodności oraz proponowanych działań zapobiegawczych i redukujących ryzyko. Za sporządzanie raportów odpowiedzialny jest Zespół ds. zgodności i Kontroli Wewnętrznej, który składa raporty bezpośrednio do organów zarządzającego i nadzorującego.

Rada Nadzorcza co najmniej raz w roku dokonuje oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku w oparciu o sprawozdanie Zarządu.

Skuteczność procesu zarządzania ryzykiem braku zgodności mierzona jest zmianami zachodzącymi w profilu i wielkości skutków finansowych ryzyka braku zgodności.

Zasady zarządzania

1. Członków Zarządu powołuje Rada Nadzorcza zgodnie z przepisami prawa oraz zgodnie ze Statutem Banku, biorąc pod uwagę wyniki oceny uprzedniej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości Członków Zarządu Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie ze Statutem Banku, biorąc pod uwagę wyniki oceny uprzedniej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Oceny następcej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli

zgodnie z Procedurą dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków oraz członków Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim.

2. Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii zróżnicowania w zakresie wyboru Członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
3. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku jest sformalizowany i objęty instrukcją System informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Janowie Lubelskim. Informacje sporządzane w ramach Systemu Informacji Zarządczej przekazywane są między organami Banku oraz między Zarządem Banku a poszczególnymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi Banku zgodnie z procedurami zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Informacja o spełnieniu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy prawo-bankowe

W wyniku dokonanej oceny stwierdzono, że Zarząd oraz wszyscy członkowie Zarządu działając kolektywnie dają rękojmię ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, w tym prowadzenia działalności Banku z zachowaniem bezpieczeństwa wkładów i lokat w nim zgromadzonych. Skład i zasady funkcjonowania Zarządu, a także profesjonalizm i etyka osób wchodzących w jego skład nie budzą wątpliwości. Wszyscy członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej zgodnie z dokonaną za 2017 rok oceną spełniają wymagania określone art. 22aa Ustawy Prawo bankowe.

3. Zakres stosowania konsolidacji ostrożnościowej.

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. Fundusze własne

Fundusze własne na dzień 31.12.2017 r.

W odniesieniu do funduszy własnych Bank ujawnia informacje zgodnie z art. 437 oraz 492 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady 575/2013 oraz zgodnie z zapisami Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 1423/2013.

Bank prezentuje zestawienie funduszy własnych z uwzględnieniem przepisów przejściowych w/w rozporządzenia. Fundusze własne prezentowane są zgodnie z załącznikiem nr VI do w/w rozporządzenia. Bank prezentuje pozycje niezerowe z zachowaniem struktury w/w załącznika.

Kapitał Podstawowy Tier 1: instrumenty i kapitały rezerwowe		(A) kwota w dniu ujawnienia	(B) odniesienie do artykułu rozporządzenia (UE) NR 575/2013
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe, z uwzględnieniem niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości)	8 071,00	art. 26 ust. 1
4	Kwota kwalifikujących się pozycji, o których mowa a art. 484 ust. 3, i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału	562,00	art. 486 ust. 2

	podstawowego Tier I		
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	8 633,00	
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne			
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	-4,00	art. 34, 105
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	- 105,00	art. 36 ust. 1 lit.b), art. 37 i art. 472 ust.4
26	Korekty regulacyjne stosowane w odniesieniu do kapitału podstawowego Tier I pod względem kwot ujętych przed przyjęciem CRR	- 16,00	
26a	Korekty regulacyjne dotyczące niezrealizowanych zysków i strat zgodnie z art. 467 i 468;	0,00	
	w tym: 0 % filtr niezrealizowanej straty na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	0,00	art. 467
	w tym: 100 % filtr dla niezrealizowanego zysku na instrumentach kapitałowych dostępnych do sprzedaży	0,00	art. 468
28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-125,00	
29	Kapitał podstawowy Tier I	8 508,00	
Kapitał dodatkowy Tier I: Instrumenty			
36	Kapitał dodatkowy Tier I: przed korektami regulacyjnymi	0,00	
Kapitał dodatkowy Tier I: korekty regulacyjne			
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00	
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00	
45	Kapitał Tier I (Kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	8 508,00	
Kapitał Tier II: instrumenty i rezerwy			
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane azio emisyjne	1 952,00	art. 62, 63
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	1 952,00	
Kapitał Tier II: korekty regulacyjne			
	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00	
58	Kapitał Tier II	1 952,00	
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	10 460,00	
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	70 117,00	
Współczynniki i bufory kapitałowe			
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,13	art.92 ust.2 lit.a), art.465
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	12,13	art.92 ust.2 lit.b), art.465
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	14,92	art.92 ust.2 lit.c)

Ujawnione informacje zostały przedstawione zgodnie z przepisami art. 437 oraz 492 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 575/2013.

Dodatkowe wyjaśnienia w zakresie funduszy własnych:

Kapitał podstawowy Tier I	
Skumulowane inne całkowite dochody:	
kapitały rezerwowe obejmujące fundusz zasobowy	7 990,00
fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych	42,00
niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	39,00
niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży	0,00
Fundusz udziałowy	562,00
Kapitał podstawowy Tier I: korekty regulacyjne	
Ostrożna wycena	- 4,00
Wartości niematerialne i prawne	- 105,00
Fundusz z aktualizacji wyceny środków trwałych	-16,00
niezrealizowane zyski na instrumentach kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży - są usuwane w 100% z kapitału Tier I	0,00
niezrealizowane straty na instrumentach kapitałowych zakwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży - są usuwane w 0 % z kapitału Tier I	0,00
Kapitał Tier II	
Pożyczka podporządkowana	1 952,00
Łączny kapitał	10 460,00

5. Wymogi kapitałowe

Adekwatność kapitałowa odzwierciedla stan, w którym wysokość posiadanych przez Bank kapitałów (funduszy własnych) w pełni zabezpiecza ostrożnościowe wymogi regulacyjne.

Kalkulacja wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2017 r. sporządzana została z uwzględnieniem postanowień zasad pakietu CRD IV/CRR w oparciu o następujące rodzaje współczynników:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier1 (CET1)
- współczynnik kapitału Tier I
- łączny współczynnik kapitałowy (TCR)

Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem, tj. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112, obliczane zgodnie z zapisami części trzeciej, tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia CRR.

Kalkulacja wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego według rodzaju ekspozycji na 31 grudnia 2017 roku w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem	Wymóg kapitałowy
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	11 905,00	0,00	0,00
2	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	9 369,00	1 874,00	150,00

3	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	500,00	125,00	10,00
4	Ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0,00	0,00	0,00
5	Ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0,00	0,00	0,00
6	Ekspozycje wobec instytucji	39 087,00	309,00	25,00
7	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	8 852,00	2 276,00	182,00
8	Ekspozycje detaliczne	48 093,00	27 294,00	2 183,00
9	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19 571,00	14 808,00	1 185,00
10	Ekspozycje, których dotyczy niewykonywanie zobowiązań	644,00	657,00	53,00
11	Ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00	0,00
12	Ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0,00	0,00	0,00
13	Ekspozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0,00	0,00	0,00
14	Ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0,00	0,00	0,00
15	Ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	538,00	538,00	43,00
16	Ekspozycje kapitałowe	1 541,00	1 541,00	123,00
17	Inne pozycje	11 946,00	9 459,00	757,00
Razem		152 046,00	58 881,00	4 711,00

Adekwatność kapitałowa Banku według stanu na 31.12 2017 r. w tys. zł

WYMOGI W ZAKRESIE FUNDUSZY WŁASNYCH	2017-12-31
Całkowita kwota ekspozycji na ryzyko	70 117,00
Całkowita kwota ekspozycji ważonej ryzykiem dla następujących rodzajów ryzyka: kredytowego, kredytowego kontrahenta, rozmycia i dostawy instrumentów do rozliczenia w późniejszym terminie - Metoda standardowa (SA)	58 881,00
Wymóg z tytułu ryzyka kredytowego	4 711,00
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka pozycji, ryzyka walutowego i ryzyka cen towarów	0,00
Wymóg z tytułu ryzyka rynkowego	
Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka operacyjnego (OpR) - Metoda wskaźnika bazowego	11 235,00
Wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	899,00
WSPÓLCZYNNIK KAPITAŁOWY	2017-12-31
Współczynnik kapitałowy CET1	12,13%
Współczynnik kapitałowy T1	12,13%
Łączny współczynnik kapitałowy	14,92%

Alokacja uznanych kapitałów (funduszy własnych Banku) na poszczególne ryzyka odbywa się zgodnie z zasadami Dyrektywy 2013/36 UE, Pakietu CRD IV/CRR oraz wewnętrznymi przepisami Banku, m. in. wewnętrznym procesem oceny adekwatności kapitałowej (ICAAP).

Na datę 31 grudnia 2017 roku struktura wymogów kapitałowych przedstawiała się następująco:

Struktura wymogów kapitałowych	Minimalny wymóg kapitałowy	Kapitał wewnętrzny	Minimalny wymóg kapitałowy	Kapitał wewnętrzny
Ryzyko kredytowe	4 711	4 711	84,0%	84,0%
Ryzyko rynkowe	0	0		
Ryzyko operacyjne	899	899	16,0%	16,0%
Ryzyko koncentracji zaangażowań		0		0,0%
Ryzyko stopy procentowej w skądze bankowej		0		
Ryzyko płynności		0		
Ryzyko wyniku finansowego		0		
Ryzyko kapitałowe		0		
Pozostałe ryzyka		0		
Wymogi razem	5 609	5 609		
Wskaźnik kapitałowy [%]	14,92	14,92		

6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.

7. Bufory kapitałowe

Tabela poniżej przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2017 r.

1.	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	70 117,00
2.	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0%
3.	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0,00

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego

Na dzień 31 grudnia 2017 r. obowiązek ujawniania nie dotyczy Banku.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego

Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank stosował definicje należności zagrożonych oraz metody ustalania korekt wartości i rezerw oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi w oparciu o zapisy Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków z dnia 12.10.2017 r. (Dz.U. z 2017 r poz. 1965).

Bank tworzył rezerwy celowe na ekspozycje kredytowe, które zaliczał w ciężar kosztów. Przy ustalaniu skali ryzyka obciążającego ekspozycje kredytowe Bank wykorzystywał dwa niezależne kryteria:

- 1) terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- 2) sytuację ekonomiczno-finansową dłużnika (kredytobiorcę, poręczyciela).

W oparciu o zapisy Zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Dz.U.2017.1965 t.j. z dnia 2017.10.12 Status: Akt obowiązujący od: 7 listopada 2017 r. ROZPORZĄDZENIA MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW z dnia 12 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków Na podstawie art. 81 ust. 2 pkt 8 lit. c ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2016 r. poz. 1047 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 61, 245, 791 i 1089 Bank tworzy:

1. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi.
2. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi, zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją”, „poniżej standardu”, „wątpliwe” i „stracone” oraz odpisy aktualizujące należności związane z tymi ekspozycjami kredytowymi tworzy się na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw oraz odpisów, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych oraz odpisów aktualizujących należności związanych z ekspozycjami kredytowymi:
  - 1) 1,5% – w przypadku kategorii „pod obserwacją”;
  - 2) 20% – w przypadku kategorii „poniżej standardu”;
  - 3) 50% – w przypadku kategorii „wątpliwe”;
  - 4) 100% – w przypadku kategorii „stracone”.

Struktura ekspozycji wg typu kontrahenta w podziale na klasy wg stanu na 31.12.2017 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie należności wg kontrahentów w podziale na klasy	Wartość ekspozycji brutto
Struktura należności od przedsiębiorstw i spółek prywatnych oraz spółdzielni	
Należności normalne	16 826,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	1 530,00
Struktura należności od przedsiębiorstw indywidualnych	
Należności normalne	20 597,00
Należności pod obserwacją	137,00
Należności zagrożone	180,00
Struktura należności od osób prywatnych	
Należności normalne	12 003,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	28,00
Struktura należności od rolników indywidualnych	
Należności normalne	13 267,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00

Struktura należności od instytucji niekomercyjnych dział. na rzecz gosp. domowych	
Należności normalne	0,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Struktura należności od sektora samorządowego	
Należności normalne	9 378,00
Należności pod obserwacją	0,00
Należności zagrożone	0,00
Należności normalne	72 071,00
Należności pod obserwacją	137,00
Należności zagrożone	1 738,00
Suma należności wg kontrahentów	73 946,00

Zmiana stanu wartości rezerw celowych na należności zagrożone w okresie od dnia 01.01.2017 do dnia 31.12.2017 roku (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Na należności poniżej standardu	Na należności wątpliwe	Na należności stracone	Razem należności zagrożone
Stan na początek okresu	0,00	0,00	587,00	587,00
Utworzenie rezerw celowych	0,00	0,00	240,00	240,00
Rozwiązanie rezerw tworzonych w koszty	0,00	0,00	41,00	41,00
Wykorzystanie	0,00	0,00	0,00	0,00
Stan na koniec okresu	0,00	0,00	796,00	796,00

10. Aktywa wolne od obciążeń

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank nie posiada aktywów wolnych od obciążeń.

11. Korzystanie z ECAI

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

12. Ekspozycja na ryzyko rynkowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank nie wyznaczał wymogu kapitałowego na ryzyko rynkowe.

13. Ryzyko płynności

Współczynniki miar nadzorczych wg stanu na dzień 31-12-2017 kształtowały się następująco:

1. M1 Współczynnik udziału podstawowej i uzupełniającej rezerwy płynności w aktywach ogółem wyniósł 0,36, przy założonym limicie min 0,20.
2. M2 Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi wyniósł 1,01, przy założonym limicie min 1,00.

Wskaźniki miar nadzorczych płynności wynikające z rozporządzenia CRR na dzień 31-12-2017:

1. Wskaźnik płynności krótkoterminowej – **LCR** wyniósł w analizowanym miesiącu 208%. Wskaźnik ten znajduje się powyżej limitu ostrożnościowego ustalonego na poziomie min 140%.
2. Wskaźnik stabilnego finansowania – **NSFR** ukształtował się na koniec grudnia na poziomie 94%.

Podstawowe wskaźniki płynności wg stanu na 31-12-2017

1.	Wskaźnik płynności krótkoterminowej do 1 miesiąca	1,81
2.	Wskaźnik płynności do 3 miesięcy	1,95

14. Ryzyko operacyjne

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyznaczany jest metodą wskaźnika bazowego (BIA).

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego - I Filar według stanu na dzień 31-12-2017

Wyszczególnienie	2014	2015	2016	Średnia
Odsetki należne i podobne przychody	4 988	4 731	4 713	4 811
Odsetki do zapłaty i podobne opłaty	895	755	838	830
Przychody z akcji i innych papierów wartościowych o stałej/zmiennej stopie dochodu	0	0	173	58
Należności z tytułu prowizji/opłat	1 787	1 796	1 828	1 804
Koszty z tytułu prowizji/opłat	75	97	132	102
Zysk netto lub strata netto z operacji finansowych	131	62	0	64
Pozostałe przychody operacyjne	46	108	407	187
	x	x	x	x
Wynik z tytułu odsetek	4 093	3 976	3 875	3 981
Wynik pozaodsetkowy	1 888	1 869	2 275	2 011
Wynik do ustalania wymogu kapitałowego	5 981	5 845	6 151	5 992
Wymóg kapitałowy	x	x	x	899

Tabela

Rodzaje zdarzeń	Kategorie zdarzeń	Ilość (szt.)	Wielkość straty (w tys. zł)
1. Oszustwo wewnętrzne	1. Działania nieuprawnione	0	0
	2. Kradzież i oszustwo	0	0
2. Oszustwo zewnętrzne	1. Kradzież i oszustwo	0	0
	2. Bezpieczeństwo systemów	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	1. Stosunki pracownicze	1	0
	2. Bezpieczeństwo środowiska pracy	0	0
	3. Podziały i dyskryminacja	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	1. Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	0	0
	2. Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	1	0
	3. Wady produktów	0	0
	4. Klasyfikacja klienta i ekspozycje	2	0
	5. Usługi doradcze	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	1. Klęski żywiołowe i inne zdarzenia	0	0
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	1. Systemy	18	0
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	1. Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	49	2
	2. Monitorowanie i sprawozdawczość	0	0
	3. Dokumentacja dotycząca klienta	0	0
	4. Zarządzanie rachunkami klientów	0	0
	5. Uczestnicy procesów nie będący klientami banku (np. Izby rozliczeniowe)	0	0
	6. Sprzedawcy i dostawcy	0	0
RAZEM		71	2

15. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym

Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym.
Posiadane akcje i udziały w innych podmiotach na 31.12.2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan
1.	Akcje BPS S.A.	827,00
2.	Udziały w SSOZ BPS	5,00
	Razem	832,00

Dłużne papiery wartościowe

Lp.	Wyszczególnienie	Stan
1.	Bony pieniężne	9 199,00
2.	Obligacje Skarbowe	3 032,00
3.	Obligacje Banku BPS S.A.	709,00
	Razem	12 940,00

Pozostałe papiery wartościowe

Lp.	Wyszczególnienie	Stan
1.	Certyfikaty inwestycyjne FIZ	538,00
	Razem	538,00

Bank posiada akcje Banku Zrzeszającego, a posiadane udziały wynikają z uczestnictwa Banku w Spółdzielni SOZ BPS. Inwestycje w dłużne papiery wartościowe mają na celu zapewnienie płynności Banku oraz dywersyfikację przychodów.

Posiadane aktywa finansowe w Banku:

- dostępne do sprzedaży,
- utrzymywane do terminu zapadalności.

Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wycenia się w wartości godziwej, a skutki wyceny odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny.

Zrealizowane zyski z tytułu sprzedaży papierów wartościowych na 31.12.2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan
1.	Dłużne papiery wartościowe	
	- bony pieniężne	126 711,36
	- obligacje skarbowe	0,00
2.	Pozostałe papiery wartościowe	
	- certyfikaty inwestycyjne FIZ	0,00
	- akcje BPS SA	0,00
	Razem	126 711,36

Niezrealizowane zyski lub straty z tytułu wyceny papierów wartościowych ujęte w funduszach własnych na 31.12.2017 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Stan
1.	Niezrealizowane zyski	39,00
2.	Nie zrealizowane straty	0,00
	Razem	39,00

16. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

Ryzyko przeszacowania i bazowe łączne – wykonanie rzeczywiste dla stres testu przy spadku o - 200 pb. = -1 336 tys. zł + 226 tys. zł = - 1 110 tys. zł - wykorzystanie limitu 53% - umiarkowane ryzyko wg ICAAP.

Ryzyko bazowe liczone jako nierównomierna zmiana stawek rynkowych stóp procentowych – wykorzystanie limitu 226 tys. zł - wykorzystanie limitu 43% – umiarkowane ryzyko wg ICAAP.

Ryzyko przeszacowania – wykonanie rzeczywiste = 1 336 tys. zł – wykorzystanie limitu 64% - umiarkowane ryzyko wg ICAAP.

Ryzyko krzywej dochodowości MET X – brak ryzyka wg ICAAP.

Ryzyko krzywej dochodowości MET. Y – brak ryzyka.

Ryzyko opcji klienta – brak ryzyka wg. ICAAP.

Zmiana wartości ekonomicznej banku na skutek spadku stóp procentowych o - 2% wynosi 55 tys. zł, co stanowi 0,53% uznanego kapitału na dzień analizy, natomiast na skutek wzrostu stóp o 2% wynosi -53 tys. zł., co stanowi 0,50% uznanego kapitału przy limicie ostrożnościowym ustalonym na poziomie 5,00% – brak ryzyka.

17. Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne

Na dzień 31 grudnia 2017 r. Bank nie posiadał ekspozycji sekurytyzacyjnych.

18. Polityka w zakresie wynagrodzeń

Informacje dotyczące procesu decyzyjnego w zakresie wynagrodzeń

Politykę w zakresie wynagrodzeń opracowuje, wprowadza i aktualizuje Zarząd, a zatwierdza i sprawuje nadzór Rada Nadzorcza Banku. Zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania Rady Nadzorczej, Zarządu, a także osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku w okresie 2017 roku zostały określone w: „Polityce wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim”.

Uwzględniając wielkość Banku, ryzyko związane z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizacją oraz charakter, skalę i stopień złożoności działalności, w Banku nie powoływano komisji ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.

Do stanowisk istotnych, o których mowa w § 24 Rozporządzenia ministra Finansów oraz uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku zalicza się: Członków Rady Nadzorczej, Członków Zarządu i Głównego Księgowego.

Do stanowisk istotnych o których mowa w § 24 Rozporządzenia Ministra Finansów oraz w uchwale 604/2014 Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) w Banku nie zalicza się

- 1) Kierownik Zespołu Zgodności i Kontroli Wewnętrznej,
- 2) Kierownik Zespołu Ryzyk i Analiz,
- 3) Kierownik Zespołu Kadrowo - Organizacyjnego,
- 4) Kierownika Zespołu Informatyki.

Przy czym stanowiska określone w pkt. 1-4 zaliczy się do stanowisk istotnych bezpośrednio po ich obsadzeniu.

Z uwagi na fakt, że Bank nie udziela kredytów przekraczających 5 mln EUR oraz Bank nie posiada jednostek istotnych w rozumieniu Rozporządzenia 575/2013 PE, do stanowisk istotnych nie zalicza się innych stanowisk.

Zasady ustalania stałych i zmiennych składników wynagradzania

1. Wynagrodzenie osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, składa się z wynagrodzenia stałego oraz wynagrodzenia zmiennego – premii uznaniowej.
2. Wynagrodzenia przyznawane w Banku mają charakter wyłącznie pieniężny.
3. Do stanowisk objętych polityką wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników wynagrodzeń Bank zalicza Członków Zarządu oraz pozostałych pracowników których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka banku.
4. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia w formie ryczałtu miesięcznego. Wysokość wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli.
5. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Zarząd.
6. Łączna kwota wypłaconej premii uznaniowej osobom zajmującym stanowiska istotne w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
7. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość premii uznaniowej po przyznaniu, z uwzględnieniem ust.8.
8. Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 80 % wynagrodzenia zasadniczego osób zajmujących stanowiska istotne, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę wynagrodzeń w zakresie zmiennych składników.

Ocena efektów pracy osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku

Członków Zarządu

1. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.
2. Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnane w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:
  - 1) zysk netto,
  - 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
  - 3) jakość portfela kredytowego,
  - 4) współczynnik kapitałowy,
  - 5) wskaźnik płynności LCR,
  - 6) wynik z tytułu rezerw celowych.
3. Ocenie podlega stopień wykonania ww. wymienionych wskaźników w odniesieniu do Strategii działania Banku w poszczególnych latach podlegających ocenie. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat plan w zakresie wskaźników wymienionych w ust. 2 był zrealizowany co najmniej w 80%.
4. Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
  - 1) Uzyskane absolutorium w okresie oceny,

- 2) Pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
  - 3) Ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.
5. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Pozostałych pracowników

1. Oceny efektów pracy pracowników, nie będących członkami Zarządu dokonuje Zarząd.
2. Premię uznaniową przyznaje się pracownikom za zrealizowanie zadań i osiągnięcie odpowiednich efektów pracy obejmujących następujące wskaźniki: zysk netto, zwrot z kapitału własnego (ROE), jakość portfela kredytowego, współczynnik kapitałowy, wskaźnik płynności LCR, wynik z tytułu rezerw celowych, w minimum 80 procentach.
3. Zarząd ocenia wykonanie zadań w cyklach rocznych.
4. Po zakończeniu roku w terminie do 31 marca roku następującego po roku, za który przyznawane są zmienne składniki wynagradzania następuje ocena łączna, na podstawie której przyznawane są zmienne składniki wynagradzania.

Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia za 2017 rok z podziałem na obszary działalności banku:

Obszar działania	Ilość osób		(w tys. zł)
Zarządzanie bankiem	3	Zarząd Banku	580,00
	10	Rada Nadzorcza	73,00
Pozostała działalność	1	Pozostałe osoby wpływające na ryzyko	110,00

Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadre kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zawierające dane na dzień 31.12.2017 r.:

Rodzaj wynagrodzenia	Zarząd Banku (wynagrodzenie w tys. zł)	Rada Nadzorcza (wynagrodzenie w tys. zł)	Pozostałe osoby wpływające na ryzyko (wynagrodzenie w tys. zł)
Ilość osób	3	10	1
Wynagrodzenie stałe	580,00	73,00	110,00
Wynagrodzenie zmienne (premia uznaniowa)	0,00	0,00	0,00
-pieniężna	0,00	0,00	0,00
-akcje i instrumenty związane z akcjami oraz inne typy	0,00	0,00	0,00
Wynagrodzenia z odroczoną wypłatą	0,00	0,00	0,00
Płatności związane z przyjęciem do pracy i odprawą	0,00	0,00	0,00
Kwoty płatności związane z odprawą	0,00	0,00	0,00
-wysokość najwyższej takiej płatności na rzecz jednej osoby	0,00	0,00	0,00
Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR	0,00	0,00	0,00

19. Dźwignia Finansowa

ZALĄCZNIK I do ROZPORZĄDZENIA WYKONAWCZEGO KOMISJI (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013

Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych – formularz do celów ujawniania informacji

1	Dzień odniesienia	31.12.2017
2	Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Janowie Lubelskim
3	Poziom stosowania	indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	137 377 327
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	brak
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/	brak
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	brak
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	brak
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	4 679 256
6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7	Inne korekty	-121 440
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	141 935 143

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	137 377 327
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-121 440
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	137 255 887
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	14 668 873
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	-9 989 617
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	4 679 256
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		

EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	8 508 081
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	141 935 143
Wskaźnik dźwigni		
	Wskaźnik dźwigni	5,99
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	137 377 327
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	137 377 327
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	12 243 593
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	9 368 723
EU-7	Instytucje	39 063 920
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	19 348 496
EU-9	Ekspozycje detaliczne	42 439 538
EU-10	Przedsiębiorstwa	243 156
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	644 115
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	14 025 786

Tabela LRQua: Pola na tekst o dowolnym formacie do celów ujawniania informacji jakościowych

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej
	Instrukcja wyznaczania współczynników kapitałowych oraz wskaźnika dźwigni Rozdział 5 określa procedury stosowane w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej. Szczegółowe wytyczne zawarte są w ROZPORZĄDZENIU PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 CZĘŚĆ SIÓDMA DŹWIGNIA FINANSOWA Artykuł 429 oraz w ROZPORZĄDZENIU WYKONAWCZYM KOMISJI (UE) 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013
2	Opis czynników, które miały wpływ na wskaźnik dźwigni w okresie, którego dotyczy ujawniony wskaźnik dźwigni
	Na wskaźnik dźwigni w ujawnianym okresie wpływ miały fundusze własne oraz wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów i zobowiązań pozabilansowych. Nastąpił wzrost kapitału Tier I w związku z zaliczeniem funduszu udziałowego do funduszy własnych.

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacji podlegającej ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Janowie Lubelskim” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku oraz charakteru prowadzonej działalności.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku oraz Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Podstawowe wskaźniki finansowe Banku wg. stanu na dzień 31.12.2017

Wyszczególnienie	31.12.2017
Stopa zwrotu z aktywów netto – ROA netto	0,27%
Stopa zwrotu z funduszy podstawowych netto – ROE netto	3,96%
Marża odsetkowa	3,63%
Poziom kosztów C/I	86,87%
Udział wyników z tytułu prowizji w wyniku z działalności bankowej	28,97%
Udział kosztów działania banku w średnich aktywach przychodowych	4,13%

Podpisy członków Zarządu:

Prezes Zarządu

Marian Zamojski
Marian Zamojski

Marian Zamojski – Prezes Zarządu .....

Wiceprezes Zarządu

Andrzej Blacha
Andrzej Blacha

Andrzej Blacha – Wiceprezes Zarządu .....

Wiceprezes Zarządu

Dariusz Dziwiewski
Dariusz Dziwiewski

Dariusz Dziwiewski – Wiceprezes Zarządu .....